

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/6/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8725204306
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8725204306.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci navrhovateľov: 1./ M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX A. E., 2./ Q. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U. XXX/XX, XXX XX A. E., navrhovatelia právne zastúpení: Advokátska kancelária PIATNIK, s.r.o., so sídlom Vysoká 425/71, 054 01 Levoča, IČO: 54 915 627, proti odporcom: 1./ Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 335 004, 2./ LIQID s.r.o., so sídlom Kalvínske námestie 126/2, 934 01 Levice, IČO: 54 327 504, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní navrhovateľov proti uzneseniu Okresného súdu Poprad č.k. 21C/90/2025-219 zo dňa 09. december 2025, takto jednohlasne

rozhodol:

Zrušuje uznesenie a vracia vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„I. Návrh zamietá.

II. Odporcovi v 1. rade priznáva náhradu trov konania voči navrhovateľom v plnom rozsahu.

III. Odporcovi v 2. rade priznáva náhradu trov konania voči navrhovateľom v plnom rozsahu.

IV. Navrhovatelia nemajú právo na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne posúdil ustanovením § 324 odsek 1, 3, § 325 odsek 1, 2 písm. c), d), § 326 odsek 1, 2, § 328 odsek 1, § 329 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“).

3. Vychádzal zo zistenia, že v posudzovanej veci sa navrhovatelia domáhali súdnej ochrany pred zásahom do ich vlastníckeho práva k rodinnému domu, ktorý nebol doposiaľ skolaudovaný a na ktorom viazne množstvo nesplnených záväzkov. Výkon záložného práva vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam mal odporca v 1./ rade začať realizovať titulom Zmluvy o zriadení záložného práva pod č. V-XXXX/XXXX, v navrhovanom výroku. V odôvodnení však poukazuje na Zmluvu o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam pod č. V XXXX/XXXX. Súdu prvej inštancie však ani jedna z týchto zmlúv nebola predložená. Odporca v 1./ rade poskytol navrhovateľom viacero nimi požadovaných úverov, ktorých splatenie bolo zrejme zabezpečené záložným právom k nehnuteľnostiam. Navrhovatelia aj vzhľadom na naliehavosť nariadenia neodkladného opatrenia súdu nedoložili ani list vlastníctva č. XXXX k. ú. A. E.. Súd zistil z verejne prístupného registra, že navrhovatelia sú bezpodieloví spoluvlastníci nehnuteľností vedených na liste vlastníctva č. XXXX a navrhovateľ v 1./ rade je podielovým spoluvlastníkom v 1 k celku aj k rodinnému domu súp. č. XXX. Výkon dražby je realizovaný na základe právoplatných rozhodnutí Okresného súdu Poprad sp. zn. 12Csp/52/2019, 18Csp/41/2020, 19Csp/17/2021 v ktorých judikované pohľadávky predstavujú cca. sumu 34.510 eur, 59.781 eur, 65.657 eur, teda celkovo sumu 159.948 eur, čo nemožno považovať za zanedbateľnú sumu pre voľbu odporcu v 1./ rade v spôsobe výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Súd prvej

inštancie vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam poskytol ochranu uložením povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva uznesením tunajšieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/6/2024 do 02.08.2024. Do času uloženého súdom uvedeným neodkladným opatrením, zo strany navrhovateľov a do dňa realizácie dražby č. XX/XXXX, okrem prísľubu predaja nehnuteľností a uspokojenia pohľadávok veriteľa, ktoré okrem iného navrhovateľa popierajú ich právny základ, bližšie nešpecifikovanými neplatnými klauzulami, nevedno či absolútne alebo v časti, neboli realizované procesné kroky na svoju právnu ochranu. Súd prvej inštancie postrádal riadne využitie právnych nástrojov, vzhľadom na namietanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok, keďže vyjadrenia navrhovateľov dosahujú iba všeobecnú rovinu, a to iba s poukazom na § 53 odsek 1 písm. a), k), r) Občianskeho zákonníka. Z navrhovaného petitu neodkladného opatrenia sa súd prvej inštancie nedozvedel, do vyriešenia akej veci samej má súd poskytnúť dočasnú neodkladnú ochranu. Súd prvej inštancie uviedol, že záložca, ktorý zakladá nehnuteľnosť za účelom zabezpečenia nejakej pohľadávky, si musí byť vedomý dôsledkov uzavretia takejto zmluvy, ktorá má zabezpečovací charakter t. j. záložca si musí byť vedomý toho, že môže prísť o vlastníctvo v prípade, ak nastanú zákonné dôvody oprávňujúce záložného veriteľa pristúpiť k výkonu záložného práva. Takáto dobrovoľná dražba má jednoznačne oporu v zákonnej úprave, pričom k otázke legitimacy jej realizácie súd podporne poukázal aj na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 23/2014 zo dňa 24.09.2014. Navrhovatelia namietali aj iné skutočnosti, ktoré sa ale mali týkať už samotnej realizácie dražby, ako ohodnotenie nehnuteľností rozdielnymi znaleckými posudkami. Súd prvej inštancie mal v tejto súvislosti za to, že všetky tieto námietky sa týkajú postupu dražobnej spoločnosti a veriteľa realizovaného v procese dražby. K týmto námietkam navrhovateľov uviedol, že rozhodnutie o tom, či dražba bola vykonaná v súlade so zákonom a či boli splnené všetky podmienky pre jej uskutočnenie, je možné urobiť len v konaní o neplatnosť dražby. V konaní o nariadení neodkladného opatrenia, nie je možné ako prejudiciálnu otázku riešiť otázku, či je alebo nie je záložný veriteľ oprávnený dobrovoľnú dražbu vykonať, či sú alebo nie sú neprijateľné podmienky obsiahnuté či už v Zmluve o úvere alebo v Záložnej zmluve a či tieto zmluvy sú platné alebo nie. Ide o veci posúdenia v riadnom kontradiktórnom konaní, nie v konaní, v ktorom sa rozhoduje o neodkladnom opatrení. Či dražobná spoločnosť realizuje dražbu v súlade so zákonom, skúmanie a dokazovanie prípadných nedostatkov týkajúcich sa dražby nehnuteľností, a to najmä postupu dražobnej spoločnosti, bude možné skúmať len v prípade, ak dražba prebehne a ak v súlade so zákonom č. 527/2002 Z.z., § 21 odsek 2 citovaného zákona. Navrhovateľom tak zostáva zachovaný prostriedok právnej ochrany, samozrejme len za predpokladu, keď sú na to splnené podmienky, ktorým je inštitút žaloby o neplatnosť dražby podľa Zákona o dražbách. Ďalej súd k namietanému ohodnoteniu nehnuteľností uvádza, že navrhovatelia nepreukázali uplatnenie práva vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom podľa § 12 odsek 5 Zákona o dobrovoľných dražbách. Podľa názoru súdu, pokiaľ nebol dodržaný postup vyplývajúci z § 12 odsek 5 cit. zákona, nie je dôvodné nariadiť vo veci neodkladné opatrenie, pretože práve uvedeným postupom bolo možné odstrániť prípadné rozpory ohľadom ohodnotenia dražených nehnuteľností. K namietanému výkonu záložného práva z dôvodu ochrany obydľia, súd prvej inštancie uviedol, že predmetom dobrovoľnej dražby môže byť aj nehnuteľnosť, ktorú záložcovia používajú ako svoje obydlie. Ani obydlie však nie je absolútne nedotknuteľné. Medzinárodné a aj vnútroštátne právo chráni dotknuté osoby, len pred neoprávneným zásahom do ich práv. Tento neoprávnený zásah súdu nebol preukázaný ani navrhnutý žalobou. Zo súdneho registra nevyplýva aby navrhovatelia podali žalobu vo veci samej. Ak niekto dlží svojmu veriteľovi sumu 150.000 eur, s nie zanedbateľným príslušenstvom, navyše pri existencii súdom právoplatne priznanej pohľadávke a za účelom zabezpečenia riadneho splnenia tohto dlhu, dobrovoľne poskytne ako záloh aj svoje obydlie, ktoré veriteľ mieni v rámci výkonu záložného práva po takmer 5 rokoch speňažiť na základe záložnej zmluvy, nemožno takýto postup podľa názoru súdu prvej inštancie považovať za neoprávnený a už vôbec nie za protiústavný, za stavu pokiaľ navrhovatelia súdu nepreukázali neoprávnený postup odporcu v 1./ rade. Navrhovatelia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedli, aký návrh vo veci samej mienili podať. Pokiaľ predmetom ich návrhu vo veci samej malo byť opätovné zdržanie sa výkonu záložného práva odporcami v 1./ a 2./ rade, súd upriamuje pozornosť navrhovateľov na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR podľa ktorej je právny názor pripúšťajúci možnosť uložiť odporcovi ako záložnému veriteľovi rozsudkom časovo neobmedzenú povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, ktorého predmetom sú nehnuteľnosti, predajom na verejnej dražbe, priamym predajom alebo odkúpením do svojho výhradného vlastníctva, nesprávny.

4. Proti uzneseniu podali v zákonnej lehote odvolanie navrhovatelia. Navrhli, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že nariadi navrhované neodkladné opatrenie, a to po dobu 6 mesiacov odo

dňa doručenia tohto uznesenia. Súd prvej inštancie svoje zamietavé rozhodnutie postavil na kľúčovom právnom závere, že námietky týkajúce sa zákonnosti dražby, oprávnenosti veriteľa vykonať dražbu či existencie neprijateľných zmluvných podmienok nie je možné riešiť v konaní o neodkladnom opatrení ako prejudiciálnu otázku. Tento právny názor súdu prvej inštancie je však zásadne nesprávny, neudržateľný a v priamom rozpore s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) a Ústavného súdu SR, ktorá má prednosť pred vnútroštátnou úpravou. V prejednávanej veci navrhovatelia jasne namietali, že výkon záložného práva sa realizuje na základe zmlúv obsahujúcich neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré neboli podrobené predchádzajúcej súdnej kontrole. Súd prvej inštancie tento argument paušálne odmietol s odôvodnením, že ide o "veci posúdenia v riadnom kontradiktórnom konaní". Súd však ignoruje skutočnosť, že ak dražba prebehne (čo súd zamietnutím neodkladného opatrenia umožnil), "riadne kontradiktórne konanie" o neplatnosť dražby už nemusí viesť k navráteniu obydliu spotrebiteľovi (restitutio in integrum), najmä ak nehnuteľnosť nadobudne dobromyseľná tretia osoba. Argumentácia súdu, že zamietnutím návrhu "nebude vytvorený nenávratný stav", je v priamom rozpore s realitou inštitútu dobrovoľnej dražby. Navrhovatelia v návrhu správne poukázali na to, že ochrana poskytovaná až po udelení príklepu (ex post) nie je v súlade s požiadavkou na preventívnu ochranu spotrebiteľa. Ak súd odmietne vydať neodkladné opatrenie pred dražbou, fakticky tým umožňuje, aby spotrebiteľ prišiel o vlastnícke právo k svojmu jedinému obydlIU na základe titulu (záložnej zmluvy), ktorého platnosť a férovosť je sporná. Žaloba o neplatnosť dražby podľa § 21 Zákona o dobrovoľných dražbách, na ktorú súd odkazuje, nerieši situáciu okamžitej straty bývania a vystavuje spotrebiteľa riziku, že aj v prípade úspechu v spore o neplatnosť dražby (ktorý môže trvať roky) už nebude možné nehnuteľnosť získať späť od tretej osoby. Tým sa ochrana priznaná smernicou 93/13/EHS stáva len iluzórnou. Súd prvej inštancie pochybil, keď uviedol, že námietky navrhovateľov sú len vo "všeobecnej rovine" a odmietol ich skúmať. V spotrebiteľských veciach platí zásada iura novit curia v zosilnenej forme - súd je povinný ex offio skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok, ak má k dispozícii právne a skutkové okolnosti. Navrhovatelia v návrhu výslovne označili, že ide o spotrebiteľský vzťah a že dražba sa vedie na uspokojenie pohľadávok z neprijateľných podmienok (§ 53 odsek 1 Občianskeho zákonníka). Skutočnosť, že existujú staršie súdne rozhodnutia o zaplatení dlhu (napr. 12Csp/52/2019), na ktoré sa súd odvoláva, nezbavuje súd povinnosti v konaní o neodkladnom opatrení posúdiť proporcionalitu spôsobu výkonu rozhodnutia (predaj obydliu dobrovoľnou dražbou) vo vzťahu k tvrdým neprijateľným podmienkam, ktoré môžu mať vplyv na samotnú výšku vymáhanej sumy (príslušenstvo, poplatky). Vykonaním dobrovoľnej dražby a udelením príklepu prechádza vlastnícke právo na vydražiteľa. Ak vydražiteľ následne prevedie nehnuteľnosť na tretiu osobu, ktorá koná v dobrej viere, navrhovatelia (pôvodní vlastníci) sa už k svojmu obydlIU nikdy nemusia dostať, a to ani v prípade, ak by súd o niekoľko rokov neskôr rozhodol, že dražba bola neplatná. Následná žaloba o neplatnosť dražby (§ 21 odsek 2 Zákona o dobrovoľných dražbách), na ktorú súd odkazuje, je prostriedkom represívnym, nie preventívnym. V čase rozhodovania o neplatnosti dražby už navrhovatelia môžu byť vystavovaní a nehnuteľnosť môže byť nenávratne scudzená alebo znehodnotená. Práve preto je nevyhnutné poskytnúť ochranu formou neodkladného opatrenia pred konaním dražby. Hrozba straty obydliu za polovičnú cenu je učebnicovým príkladom „bezprostredne hroziacej ujmy“, ktorej má neodkladné opatrenie zabrániť. Odkazovanie na následné súdne spory je v tomto prípade odopretím účinnej súdnej ochrany. Súd v bode 29. uznesenia vyčíta navrhovateľom, že nevyužili postup podľa § 12 odsek 5 Zákona o dobrovoľných dražbách a nežiadali dražobníka o vyhotovenie iného znaleckého posudku, a preto „nie je dôvodné nariadiť neodkladné opatrenie“. Tento postoj súdu je prejavom neprimeraného formalizmu. Súd mal v čase rozhodovania o neodkladnom opatrení na stole dva protichodné znalecké posudky, ktoré preukazovali spornosť vyvolávacej ceny. Skutočnosť, či navrhovatelia formálne požiadali dražobníka (ktorý je zjavne v záujmovej kolízii a koná v prospech veriteľa) o nový posudok, nemôže byť dôvodom na rezignáciu súdu na ochranu spravodlivosti. Zmyslom zákona nie je nútiť dlžníka vyčerpať všetky administratívne kroky voči dražobníkovi, ak je zrejmé, že dražobník postupuje v rozpore so záujmami vlastníka. Súd v bode 30. odôvodnenia vykonal test proporcionality, v ktorom porovnával dlh (cca 160.000 eur) s právom veriteľa na uspokojenie. Súd však úplne opomenul zahrnúť do tohto testu hodnotu majetku, ktorý má byť speňažený. Ak je dlh 160.000 eur, ale hodnota nehnuteľnosti je 258.000 eur, je legitímne očakávať, že pri spravodlivom predaji sa dlh uhradí a dlžníkovi ostane prebytok (cca 98.000 eur), ktorý mu umožní zabezpečiť si iné bývanie, alebo vyplatiť dlhy voči ostatným veriteľom. Avšak, ak súd povolí dražbu s vyvolávacou cenou 114.000 eur (posudok dražobníka), reálne hrozí, že nehnuteľnosť sa predá za cenu, ktorá nepokryje ani samotný dlh veriteľa, alebo ho pokryje len tesne. Tým pádom navrhovatelia prídu o strechu nad hlavou a zároveň im ostane dlh alebo nulový zostatok, nehovoriac o ostatných dlhoch. Takýto výkon práva nie je proporcionálny. Je to likvidačný postup, ktorý poškodzuje dlžníka nad mieru nevyhnutnú

na uspokojenie veriteľa. Súd v bode 30. odôvodnenia uvádza, že právo na obydlie nie je absolútne. Avšak pri posudzovaní zásahu do práva na obydlie podľa čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ESLP) je súd povinný zohľadniť aj situáciu osôb, ktoré v nehnuteľnosti bývajú, najmä ak ide o maloleté deti. V návrhu bolo uvedené, že v dome bývajú aj maloleté vnúčatá navrhovateľov (X-ročný Q. a X-ročný M.). Vysťahovanie rodiny s maloletými deťmi na základe dražby, ktorej zákonnosť a cenové podmienky sú sporné, predstavuje intenzívny zásah do súkromného a rodinného života. V danom prípade je nesporné, že veriteľ disponuje viacerými exekučnými titulmi (sp. zn. 12Csp/52/2019, 18Csp/41/2020, 19Csp/17/2021) a teda mohol (a stále môže) zvoliť exekúciu, ktorou dosiahne rovnaký cieľ ako dobrovoľnou dražbou. Skutočnosť, že veriteľ napriek existencii exekučných titulov nezvolil exekúciu, ale dobrovoľnú dražbu, indikuje snahu vyhnúť sa nezávislému stanoveniu ceny nehnuteľnosti súdnym znalcom v exekučnom konaní. V exekučnom konaní je súdny exekútor viazaný prísnyimi pravidlami pri stanovovaní ceny a jej znižovaní. V konaní o dobrovoľnej dražbe si však veriteľ vybral súkromnú dražobnú spoločnosť (odporcu v 2./ rade), ktorá akceptovala znalecký posudok na sumu 114.000 eur, hoci existuje konkurenčný posudok na sumu 258.000 eur. Týmto postupom veriteľ obchádza garancie, ktoré dlžníkovi poskytuje Exekučný poriadok. Zvolil si cestu „menšieho odporu“, kde namiesto nezávislého orgánu (súdu a exekútora) rozhoduje o osude majetku súkromný subjekt ekonomicky závislý na veriteľovi (dražobník platený z výťažku). Na strane dlžníkov (navrhovateľov) je v hre právo na obydlie (chránené čl. 7 Charty EÚ a judikatúrou Kušionová) a vlastnícke právo k majetku v hodnote 258.000 eur. Táto hrozba nepominula skutočnosťou, že dňa 20.11.2025 nedošlo k udeleniu príklepu a vydraženiu predmetu dražby. Je dôvodné očakávať, že v dohľadnej dobe bude odporcom v 1./ rade (veriteľom) iniciovaný nový termín opakovanej dražby (v poradí 2./ kolo), pravdepodobne za ešte nižšiu vyvolávaciu cenu, čo by pri existujúcom rozpore v znaleckých posudkoch (114.000 eur vs. 258.000 eur) znamenalo prehlbenie hroziacej majetkovej ujmy navrhovateľov.

5. K odvolaniu navrhovateľov podal vyjadrenie odporca v 1./ rade. S podaným odvolaním nesúhlasí, nestotožňuje sa s ním a považuje ho len za ďalšie účelové a špekulatívne konanie navrhovateľov, ktorých cieľom je už po niekoľkokrát oddialiť výkon záložného práva dlhodobo nesplácanej pohľadávky (od roku 2016). To, že existuje rozdiel v stanovenej všeobecnej hodnote dražených nehnuteľností neosvedčuje existenciu domnelého podhodnotenia dražených nehnuteľností. Pre každú nehnuteľnosť majú žalobcovia k dispozícii jeden posudok, ktorý určuje vyššiu hodnotu a dražobník má k dispozícii dva znalecké posudky vypracované dvomi znalcami nezávisle od seba, ktoré určujú predpokladanú reálnu hodnotu. Odporca v 1./ rade zdôrazňuje, že samotný rozdiel vo všeobecnej hodnote nezakladá dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. Rozdielna výška znaleckého posudku ako taká neosvedčuje naliehavosť alebo bezprostrednú hrozbu ujmy vlastníka tak, aby bolo možné nariadiť neodkladné opatrenie pred dražbou. Poukázal na záver súdu prvej inštancie, v zmysle ktorého Navrhovateľa nepreukázali uplatnenie práva vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom podľa § 12 odsek 5 Zákona o dobrovoľných dražbách. Pokiaľ nebol dodržaný postup vyplývajúci z § 12 odsek 5 cit. zákona, nie je dôvodné nariadiť vo veci neodkladné opatrenie, pretože práve uvedeným postupom bolo možné odstrániť prípadné rozpory ohľadom ohodnotenia dražených nehnuteľností. Skutočná cena nehnuteľnosti sa neurčuje administratívne ani znaleckým posudkom, ale vzniká až v dražbe ako výsledok licitácie a prejavu reálneho záujmu účastníkov dražby. Žalobcovia považujú cenu uvedenú v ich znaleckom posudku za smerodajnú a z jej porovnania s východiskovou cenou dražby automaticky vyvodzujú záver o likvidačnom dopade dražby, hoci takýto záver nemá oporu ani v povahe znaleckého posudku, ani v mechanizme určovania ceny v dražbe. Je zároveň zrejmé, že skutočným cieľom navrhovateľov nie je ochrana ich práv, ale dlhodobé a účelové vyhýbanie sa splneniu povinností voči svojmu veriteľovi. Odporca v 1./ rade disponuje právoplatne judikovanou pohľadávkou a vykonateľným exekučným titulom, napriek tomu navrhovateľa roky neplnia svoje záväzky ani dobrovoľne, ani prostredníctvom čiastočných splátok a nesmerujú k reálnemu uspokojeniu pohľadávky žiadnym spôsobom. Odporca v 1./ rade je ďalej toho názoru, že výkonom záložného práva formou dobrovoľnej dražby nie je neoprávnené zasiahnuť do ľudských práv navrhovateľov na ochranu obydlia a majetku. Právo navrhovateľov na obydlie v prípade dražby nie je ohrozené. Vydražiteľ nadobúda do vlastníctva nehnuteľnosť obývanú predchádzajúcim vlastníkom (záložcom). Vykonanie dražby ako právna skutočnosť a notárska zápisnica o jej priebehu nepredstavuje exekučný titul na jej vypratanie. Odporca v 1./ rade sa v tomto smere plne stotožnil s odôvodnením napádaného Uznesenia, kde súd prvej inštancie uviedol, že predmetom dobrovoľnej dražby môže byť aj nehnuteľnosť, ktorú záložcovia používajú ako svoje obydlie. Ani obydlie však nie je absolútne nedotknuteľné. Medzinárodné a aj vnútroštátne právo chráni dotknuté osoby, len pred neoprávneným zásahom do ich práv. Tento neoprávnený zásah súdu nebol preukázaný ani navrhnutý

žalobou. Samotní navrhovatelia dobrovoľne poskytli svoju nehnuteľnosť ako záloh na zabezpečenie poskytnutého úveru, a to aj napriek tomu, že ide o ich obydlie. Jedinou možnosťou ako dosiahnuť vymożenie pohľadávky zo strany odporcu v 1./ rade je tak výkon záložného práva, ktorý sa však navrhovatelia rôznymi obštrukciami snažia opätovne prekaziť. Argumentácia navrhovateľov, podľa ktorej mal veriteľ namiesto výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby zvoliť exekučné konanie, je účelová a vnútorne rozporná. Zvlášť nelogicky pôsobí postoj navrhovateľov v tom, že pri dobrovoľnej dražbe tvrdia likvidačný zásah do svojich práv, stratu obydlia a nenávratné následky, no zároveň navrhujú, aby bola tá istá nehnuteľnosť - ich jediné obydlie - predaná v exekučnom konaní. Odporcovi v 1./ rade z podaného odvolania zároveň nie je zrejmé, z akého dôvodu by malo byť opätovne neodkladné opatrenie nariadené po dobu 6 mesiacov a prečo by táto lehota mala byť primeraná a zároveň aj na čo táto lehota slúži.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle ustanovenia § 34 odsek 1 C.s.p., vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovení § 379 a § 380 C.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné.

7. Podľa ustanovenia § 324 odsek 1 C.s.p., pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa odseku 2, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa odseku 3, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

8. Podľa ustanovenia § 325 odsek 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa odseku 2, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby
c) nenakladala s určitými vecami alebo právami.

9. Podľa ustanovenia § 326 odsek 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

10. Podľa ustanovenia § 328 odsek 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa ustanovenia § 329 odsek 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

Podľa odseku 2, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa odseku 3, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

12. Podľa ustanovenia § 336 odsek 1 C.s.p., ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

Podľa odseku 2, súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

Podľa odseku 3, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší, ak žaloba nebola v lehote podaná.

Podľa odseku 4, ak bola žaloba odmietnutá alebo zamietnutá alebo ak bolo konanie vo veci samej zastavené, platí ustanovenie § 335 primerane.

13. Podľa ustanovenia § 339 C.s.p., o zrušení neodkladného opatrenia môže súd rozhodnúť bez pojednávania. V prípadoch neodkladného opatrenia podľa § 334 a 338 majú dotknuté subjekty právo vyjadriť sa k návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa ustanovenia § 340 odsek 1 C.s.p., ak neodkladné opatrenie zaniklo alebo bolo zrušené z iného dôvodu než preto, že sa návrhu vo veci samej vyhovel, alebo preto, že právo navrhovateľa bolo uspokojené, navrhovateľ je povinný nahradiť škodu a inú ujmu tomu, komu neodkladným opatrením vznikli.

15. Konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia má svoje špecifiká, ktoré ho odlišujú od zásad, na ktorých stojí základné konanie v tom, že ich použitie je limitované dosiahnutím účelu neodkladného opatrenia a preto sa neuplatňuje v celej šírke, ale s dôrazom na rýchlosť ochrany práva, spoľahlivosť tvrdení žalobcu na úrovni osvedčenia skutočností, ktoré sú rozhodujúce pre záver o potrebe a nevyhnutnosti neodkladného opatrenia.

16. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia, avšak musia byť osvedčené najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno znáša výlučne ten, kto navrhuje nariadenie neodkladného opatrenia, a jeho návrh by mal obsahovať všetky náležitosti umožňujúce jeho meritórne vybavenie. Bolo preto na navrhovateľoch, aby osvedčili, či boli naplnené predpoklady navrhovaného nariadenia neodkladného opatrenia, ktorými sú: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená, t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie, každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti.

17. Osobitnej povahy inštitútu neodkladného opatrenia zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie. Súd spravidla rozhodne bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Inak postupuje iba vo výnimočných a odôvodnených prípadoch. Riadne dokazovanie v zmysle § 185 a nasl. C.s.p. súd nevykonáva a pri rozhodovaní vychádza z obsahu návrhu a zo skutočností, ktoré boli v súvislosti s podaným návrhom osvedčené.

18. Nariadenie zákazu nakladať s určitými vecami alebo právami je opodstatnené najmä v sporoch o tieto veci alebo práva. Tento zákaz je v praxi najčastejšie uplatňovaný vo vzťahu k nehnuteľnostiam, hnutelným veciam a finančným prostriedkom. Takýto zákaz chráni nielen navrhovateľa, ale predchádza aj ohrozeniu práv tretích strán, ktoré by mohli byť pri disponovaní so sporným majetkom alebo právami ohrozené. Súd však musí v každom prípade zvážiť, či je takéto obmedzenie v súlade s princípom proporcionality a neprekračuje nevyhnutný rozsah na naplnenie cieľa neodkladného opatrenia.

19. Z obsahu spisu sa odvolaciemu súdu javí, že medzi navrhovateľom ako dlžníkom a odporcom v 1./rade ako veriteľom bolo uzatvorených viacero úverových zmlúv (ktoré sú s vysokou pravdepodobnosťou spotrebiteľského charakteru), pričom poskytnuté úvery boli zabezpečené záložným právom k nehnuteľnostiam vo vlastníctve/spoluvlastníctve navrhovateľov. V uvedenom prípade sa jednalo o záložné právo Z., ktorým boli zaťažené nehnuteľnosti v bezpodielovom spoluvlastníctve navrhovateľov zapísané na LV č. XXXX, k.ú. A. E., parcely registra "C" parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 472 m², parc. č. XXXX/XX, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 170 m² ako aj rozostavaná stavba rodinného domu na parc. č. XXXX/XX (k tomu pozri výpis z LV č. XXXX, k.ú. A. E.).

20. Z listinných dôkazov predložených odporcom v 1./ rade vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 12Csp/52/2019-127 zo dňa 26.02.2020 (právoplatný dňa 16.05.2020) konajúci súd uložil navrhovateľom povinnosť uhradiť odporcovi v 1./ rade sumu 65.657,90 eura s príslušenstvom, a to titulom nevráteného úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX a medziúvere č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 51-55 súdneho spisu). Rozsudkom Okresného súdu Poprad sp. zn. 19Csp/17/2021-82 to dňa 17.09.2021 (právoplatný dňa 08.12.2021) konajúci súd uložil navrhovateľom povinnosť uhradiť odporcovi v 1./ rade sumu 32.142,58 eura s príslušenstvom, a to titulom nevráteného úveru poskytnutého na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX a medziúvere č. XXXXXXXXXXXX (č.l. 60-65 súdneho spisu). Z citovaných súdnych rozhodnutí nevyplýva, žeby sa konajúci súd vôbec zaoberal otázkami posúdenia neprijateľných zmluvných podmienok a to v samotných úverových zmluvách, či zmluvách na nich nadväzujúcich (napr. zmluva o záložnom práve).

21. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že Oznámením o dobrovoľnej dražbe č. XX/XXXX začal dražobník - odporca v 2./ rade dobrovoľnú dražbu, a to na návrh odporcu v 1./ rade a tým, že prvé kolo dražby sa malo konať dňa 20.11.2025 o 13:30 hod. na Notárskom úrade JUDr. E. O.. Z listinného dôkazu predloženého navrhovateľmi v podanom odvolaní - notárska zápisnica N XXXX/XXXX, Nz XXXXX/XXXX zo dňa 20.11.2025, spísaná v Notárskej kancelárii JUDr. E. O. vyplýva, že predmet dražby nebol vydražený (č.l. 237 a nasl. súdneho spisu). Uvedená informácia bola zverejnená aj vo verejne dostupnom zdroj - Obchodnom vestníku č. XXX/XXXX dňa 25.11.2025 pod č. X

22. Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že súd prvej inštancie pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľov postupoval v zmysle ustanovenia § 329 odsek 1 C.s.p., teda o návrhu rozhodol bez nariadenia pojednávania. Táto možnosť súdu kladie zvýšené nároky na samotný návrh, ktorý musí byť presvedčivý a dostatočne argumentačne podložený, aby na jeho základe mohol súd vydať neodkladné opatrenie ako aj zvýšené nároky na objektívnu presvedčivosť rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodol.

23. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že súd prvej inštancie dospel k záveru, že navrhovateľa dostatočne neosvedčili, že je daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia. S uvedeným záverom sa odvolací súd nestotožňuje.

24. Odvolací súd v tento súvislosti poukazuje na svoje skoršie rozhodnutia sp. zn. 6Co/14/2024 zo dňa 16.04.2024 a sp. zn. 25Co/18/2024 zo dňa 06.06.2024, v ktorých sa jedná o skutkovo a právne obdobné prípady (medzi rovnakými stranami konania) a v ktorých odvolací súd uviedol cit.: „29. ...nemožno v okolnostiach prípadu považovať za postačujúcu argumentáciu žalovanej 1/, že bez ohľadu na to, aká všeobecná hodnota bola určená znaleckým posudkom, jedná sa len o predpokladanú cenu, ktorá je na dražbe použitá ako cena ponuková, ktorá sa licitáciou na dražbe zvýši v dôsledku konkurencie ponúk jednotlivých účastníkov dražby. Cenu na dražbe totiž generujú svojimi podaniami tí, ktorí sa na nej zúčastňujú, pričom títo vychádzajú z najnižšieho podania (§ 20 ods. 6 zákona č. 527/2002 Z. z.), na ktoré nadväzujú svojimi podaniami s najnižšími prihodeniami (§ 20 ods. 7 cit. zák.) až do udelenia príklepu. Podľa odvolacieho súdu možno vychádzať z racionálnej úvahy, že ochota účastníkov dražby dostaviť sa na dražbu, dražiť predmet dražby, teda robiť prihodenia, a tak postupne zvyšovať podania nevychádza len z odhadnutej ceny dražby, ale hlavne z vyhodnotenia výhodnosti (v najširšom zmysle slova) pomeru medzi odhadnou cenou (a teda najnižším podaním) a reálnou hodnotou predmetu dražbu tak, ako ju subjektívne vníma záujemca oň. Ten však subjektívnu hodnotu predmetu dražby vníma prostredníctvom objektívnych informácií, ktoré má dispozícií, medzi ktorými dôležitú úlohu hrá aj samotné ohodnotenie predmetu dražby, resp. znalecký posudok vyhotovený na tento účel. Nie každý záujemca má totiž možnosť nechať si spracovať vlastný odborný odhad hodnoty predmetu dražby, keďže nemusí byť ochotný investovať čas a prostriedky do podrobnej a finančne nákladnej obhliadky predmetu dražby, na základe ktorej by sa tento odhad mal vykonať. Práve preto zákon č. 527/2002 Z.z. zveruje prípravu a vykonanie dobrovoľnej dražby do rúk odborne spôsobilej osoby - dražobníka, ktorému okrem iného zveruje aj povinnosť zabezpečiť ohodnotenie predmetu dražby trhovou cenou (§ 12 cit. zák.). Účelom tohto ohodnotenia je teda na jednej strane vytvoriť podklad pre najnižšie podanie, na druhej strane však aj poskytnúť potenciálnym účastníkom dražby aspoň orientačný údaj o trhovej cene predmetu dražby. Takto určený orientačný údaj je však dôležitým činiteľom pri rozhodovaní sa záujemcov, či sa o predmet dražby zaujímať a zúčastniť sa jeho draženia, prípadne do akej výšky dvíhať podania. Nemožno teda aplikovať zjednodušujúcu úvahu, že čím bude ohodnotenie predmetu dražby nižšie, tým viac bude záujemcov, z dôvodu ktorého potom práva vlastníka - záložcu nemôžu byť dotknuté. Práve naopak, nízke

ohodnotenie ceny dražených nehnuteľností môže pre záujemcov naznačovať nízku trhovú atraktivnosť predmetu dražby, a teda, že sa oň „neoplatí“ zaujímať a investovať doň príliš veľa prostriedkov, resp. vôbec. Nízke ohodnotenie predmetu tak môže mať aj odradzujúci účinok na účasť na dražbe a tým (nepriamo) aj na tvorbu ceny dosiahnutej na dražbe, teda najvyššieho podania.“

„30. V tomto kontexte je potrebné si uvedomiť, že už len samotná existencia dvoch znaleckých posudkov s odlišnou všeobecnou hodnotou predmetu dražby odôvodňuje nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko je tu obava vzniku škody na strane žalobcov 1/ a 2/. V štádiu výkonu dražby, kedy ešte nedošlo k vydraženiu nehnuteľnosti, je návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vhodným právnym nástrojom, ktorý má vlastníka nehnuteľnosti k dispozícii, aby nedošlo k predaju jeho majetku, ak má pochybnosti o dodržaní právnych predpisov. Odvolací súd sa v tomto smere nestotožňuje s názorom odvolateľa, že dôvody uvádzané v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môže súd posudzovať len v konaní o určenie neplatnosti dražby v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z., nakoľko uvedenú následnú obranu záložcu možno považovať za obmedzenú a v podstatnej miere sťaženú (k tomu pozri napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/261/2013 z 30.04.2013), čo by malo byť kompenzované dostatočnou preventívnou a priebežnou kontrolou dobrovoľnej dražby orgánom verejnej moci (viď. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 23/2014-18 z 24.09.2014).“

„31. K odvolacej argumentácii žalovanej 1/, že dražba, ktorej vykonaniu sa žalobcovia 1/ a 2/ bránia návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia je primeraným prostriedkom ochrany ich práva, resp. prostriedkom ultima ratio odvolací súd konštatuje, že aj napriek predchádzajúcemu súdному preskúmaniu pohľadávky žalovanej 1/ v konaní vedenom pred súdom prvej inštancie pod sp. zn. 12Csp/52/2019 a jej judikovanie vo výške 65 657,90 eur s príslušenstvom, ktorým je úrok z omeškania vo výške 5 % zo sumy 57 138,75 eur od 22.05.2019 do zaplatenia, je v širších okolnostiach prípadu zrejme, že pre splnenie tejto jednej pohľadávky žalovanej 1/ boli ňou začaté až dva dražobné procesy, ktorých predmetom je nielen dražba označených nehnuteľností, ale aj dražba ďalších nehnuteľností špecifikovaných v odseku 18. tohto uznesenia, ktorých dražba nebola zastavená (tento stav existoval už v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a trvá aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu), pričom hodnota všetkých týchto nehnuteľností podľa znaleckých posudkov zabezpečených žalovanou 2/ ako dražobníkom predstavuje sumu cca. 275 000,- eur a podľa znaleckých posudkov zabezpečených žalobcami 1/ a 2/ dokonca sumu 617 000,- eur. Takýto zásadný nepomer medzi hodnotou dražených nehnuteľností a výškou pohľadávky (65 657,- eur s prísl.), pre splnenie ktorej boli tieto dražby navrhnuté nesvedčí o tom, že by postup žalovanej 1/ bol v súlade s odbornou starostlivosťou veriteľa, na ktorú je pri spotrebiteľských právnych vzťahoch vždy potrebné prihliadať a súčasne, že by spĺňal podmienky ultima ratio. Potom dočasné uloženie povinnosti žalovaným 1/ a 2/ zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou na označené nehnuteľnosti na obdobie odo dňa doručenia napadnutého uznesenia do 02.08.2024 (t.j. na polovicu žalobcami 1/ a 2/ požadovaného obdobia) nezasahuje do výkonu práva žalovanej 1/ tak, že by tým došlo k jej neprimeranému obmedzeniu nad nevyhnutný rozsah a súčasne malo za následok reálne znemožnenie ochrany jej oprávnených záujmov (konkrétne záujmu na zaplatení jej pohľadávky), t.j. že by bolo v rozpore s princípom proporcionality, na ktorú je potrebné v tomto type konania zásadne prihliadať. K naplneniu tohto aspektu odvolací súd poukazuje aj na odsek 28 napadnutého uznesenia.“

25. Odvolací súd ďalej poukazuje na skutočnosť, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol skutkový stav taký, že prvé kolo dražby konané dňa 20.11.2025 prebehlo neúspešne (č.l. 237 a nasl. súdneho spisu), teda ohrozenie právom chráneného záujmu navrhovateľov ešte stále trvá.

26. K záveru súdu prvej inštancie týkajúceho sa skutočnosti, že navrhovatelia popierajú právny základ pohľadávok, ktorými voči nim odporca v 1./ rade disponuje bližšie nešpecifikovanými neplatnými klauzulami, teda že vyjadrenia navrhovateľov dosahujú iba všeobecnú rovinnu s poukazom na § 53 odsek 1 písm. a), k), r) Občianskeho zákonníka odvolací súd uvádza, že v tejto súvislosti je potrebné poukázať na početnú judikatúru tunajších súdov ako aj Súdneho dvora EÚ. Ide napríklad o rozsudok Súdneho dvora EÚ v rozsudku C-511/17, kde uviedol, cit.: „36. Súdny dvor totiž viackrát rozhodol, že vnútroštátny súd musí ex offio nariadiť vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie nachádzajúce sa v zmluve, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C-137/08, EU:C:2010:659, bod 56, a zo 7. novembra 2019, Profi Credit Polska, C-419/18 a C-483/18, EU:C:2019:930, bod 66). 37. Z rovnakého dôvodu a ako to tiež v podstate

uviedol generálny advokát v bodoch 61 až 64 svojich návrhov, ak právne a skutkové okolnosti uvedené v spise predloženom vnútroštátnemu súdu vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok, na ktoré spotrebiteľ nepoukazoval, ale ktoré súvisia s predmetom sporu, bez toho, aby bolo možné v tejto súvislosti vykonať konečné posúdenie, vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby v prípade potreby ex offio prijal potrebné opatrenia na vykonanie dokazovania s cieľom doplniť tento spis tým, že účastníkov konania pri dodržaní kontradiktórnosti vyzve, aby mu predložili vysvetlenia a doklady potrebné na tento účel. 38. Z toho vyplýva, že vnútroštátny súd je povinný prijať ex offio také opatrenia na vykonanie dokazovania, aké sú uvedené v predchádzajúcom bode tohto rozsudku, pokiaľ právne a skutkové okolnosti, ktoré sa už nachádzajú v uvedenom spise, vyvolávajú vážne pochybnosti, pokiaľ ide o nekalú povahu určitých podmienok, ktoré napriek tomu, že neboli napadnuté spotrebiteľom, súvisia s predmetom sporu, a pokiaľ v dôsledku toho vykonanie preskúmania ex offio prináležiaceho tomuto súdu vyžaduje, aby sa takéto opatrenia na vykonanie dokazovania prijali.“

27. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že odporca v 1./ rade disponuje voči navrhovateľom pohľadávkou, ktorá mu bola právoplatne priznaná v súdnom konaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu SR PLz. ÚS 1/2022 z 15.06.2022, ako aj na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-693/19, vo veci C-693/19, vo veci C-448/718, ako aj vo veci C-725/19, v zmysle ktorého cit.: „Článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá neumožňuje, aby súd rozhodujúci o nariadení výkonu rozhodnutia, na ktorý bola podaná námietka proti exekúcii, posúdil ex offio alebo na návrh spotrebiteľa nekalú povahu podmienok zmluvy uzavretej medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom, ktorá je exekučným titulom, pokiaľ súd rozhodujúci vo veci samej, na ktorý môže byť podaná samostatná žaloba podľa všeobecného práva na účely preskúmania potenciálne nekalej povahy podmienok takejto zmluvy, je oprávnený prerušiť exekučné konanie dovtedy, kým nerozhodne vo veci samej, len vtedy, ak je zložená zábezpeka, ktorej výška môže odradiť spotrebiteľa od toho, aby takúto žalobu podal a zotrval na nej.“. Súdny dvor vo veci C-351/23 taktiež uviedol, cit.: „59. Súdny dvor tiež zdôraznil, že je dôležité stanoviť vo vnútroštátnom práve možnosť podať na súd návrh na posúdenie nekalej povahy zmluvnej podmienky pred ukončením postupu núteného výkonu založeného na zmluve obsahujúcej takúto podmienku. Súdny dvor tak už rozhodol, že v prípade, v ktorom sa takýto postup skončí pred vyhlásením rozhodnutia súdu rozhodujúceho vo veci samej, ktorým sa konštatuje nekalá povaha zmluvnej podmienky, na základe ktorej bol nútený výkon nariadený, a v dôsledku toho neplatnosť tohto postupu, toto rozhodnutie by umožňovalo zaručiť uvedenému spotrebiteľovi len ochranu a posteriori spočívajúcu v náhrade škody, ktorá by sa v zásade ukázala ako neúplná a nedostatočná a nepredstavovala by primeraný ani účinný prostriedok na zabránenie ďalšiemu používaniu tejto podmienky, a to na rozdiel od toho, čo stanovuje článok 7 ods. 1 smernice 93/13 (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 14. marca 2013, Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, bod 60, a zo 17. mája 2022, Impuls Leasing Románia, C-725/19, EU:C:2022:396, bod 55, ako aj citovanú judikatúru). 60. Na účely zabezpečenia efektivity ochrany sledovanej smernicou 93/13 Súdny dvor zdôraznil, že je dôležité, aby vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje vo veci, mal právomoc nariadiť neodkladné opatrenia umožňujúce prerušiť, prípadne zmariť protiprávny postup núteného výkonu, a to tým skôr, ak ide o postup núteného výkonu týkajúci sa hypotekárneho záložného práva, ktorý by mohol viesť k vyprataniu nehnuteľnosti, ktorá predstavuje rodinné obydlie spotrebiteľa a jeho rodiny, keďže právo na obydlie je základným právom, zaručeným článkom 7 Charty, ktoré tento súd musí zohľadňovať pri uplatňovaní tejto smernice (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. novembra 2023, Všeobecná úverová banka, C-598/21, EU:C:2023:845, bod 85 a citovanú judikatúru).“

28. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa tak odvolaciemu súdu javí, že bude potrebné, aby súd prvej inštancie prehodnotil svoje rozhodnutie a vyhodnotil vzhľadom na vyššie citovanú judikatúru tunajšieho súdu, Ústavného súdu SR, ako aj judikatúru Súdneho dvora, v akom rozsahu vyhovie návrhu navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia.

29. K záveru súdu prvej inštancie týkajúceho sa skutočnosti, že navrhovatelia v návrhu neuviedli, aký návrh vo veci samej mienia podať odvolací súd poukazuje na ustanovenia § 336 odsek 1 veta prvá C.s.p., v zmysle ktorého ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej.

30. Vzhľadom na individuálne okolnosti prípadu môže byť na strane navrhovateľa odôvodnené uplatnenie subjektívneho práva na procesnú ochranu prostredníctvom neodkladného opatrenia aj

pred začatím konania vo veci samej. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia navyše nemusí byť v osobitných prípadoch vôbec nasledovaný žalobou; vtedy má povahu podania vo veci samej. Z obsahu tohto návrhu musí súd vyhodnotiť, či má požadované neodkladné opatrenie povahu procesného zabezpečovacieho prostriedku vo vzťahu k hmotnoprávnemu nároku, ktorý má byť riadne uplatnený žalobou. Pri pozitívnom závere rozhodne spolu s nariadením neodkladného opatrenia tak, že navrhovateľovi uloží povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej (k tomu pozri Števíček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. 2. vydanie. Praha: C.H. Beck, 2022, s. 1280-1283).

31. Obligatórnou náležitosťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je v zmysle § 326 odsek 1 C.s.p. aj opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Z toho súd vychádza jednak pri posúdení nevyhnutnosti uloženia povinnosti podať žalobu a jednak pri vymedzení predmetu konania, ktoré má byť na základe takejto žaloby začaté. Pri ukladaní povinnosti podať v určitej lehote žalobu je súd povinný identifikovať sporové strany a najmä predmet konania vo veci samej. Navrhovateľovi neodkladného opatrenia musí byť zo súdneho rozhodnutia zrejmé, akú žalobu má podať (§ 137 C.s.p.), čoho a proti komu sa ňou má domáhať, aby okrem iného predišiel zrušeniu neodkladného opatrenia podľa § 336 odsek 3 C.s.p..

32. Odvolací súd je si vedomý judikatúry Najvyššieho súdu SR, na ktorú súd prvej inštancie poukázal v bode 31. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, avšak uvedené rozhodnutia nebránia spotrebiteľom podať žalobu o zdržanie sa výkonu záložného práva. Výsledkom takéhoto konania vo veci samej nemusí byť práve naznačované časovo neobmedzené zdržanie sa výkonu záložného práva.

33. Odvolací súd ďalej uvádza, že postavenie subjektu, proti ktorému prípadne nariadené neodkladné opatrenie smeruje, je vyvažované právom podať návrh na zrušenie neodkladného opatrenia, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené (ustanovenie § 334 C.s.p.), prípadne nárokom na náhradu škody a inej ujmy spôsobenej neodkladným opatrením, ak sa žalobe žalobcu vo veci samej nevyhoví, alebo ak nedôjde k uspokojeniu práva žalobcu (ustanovenie § 340 ods. 1 C.s.p.) (pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR z 9. februára 2017, sp. zn. 3Obdo/1/2017). Súd sa spolieha na skutočnosti tvrdené navrhovateľom neodkladného opatrenia, ktorý tak musí prijať následky svojej procesnej zodpovednosti za neoprávnené podaný návrh.

34. Záverom odvolací súd zdôrazňuje, že v takýchto prípadoch prípadné neodkladné opatrenie možno vnímať len ako dočasné opatrenie, ktoré je limitované trvaním konania vo veci samej, resp. nesplnením si povinnosti podať žalobu vo veci samej. Neodkladné opatrenie v takýchto prípadoch zásadne neprejudikuje práva a záujmy strán sporu a zaniká v zásade právoplatným rozhodnutím súdu vo veci samej. Uvedený záver potvrdzuje aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Cdo 171/2010 zo dňa 22.09.2010 podľa ktorého: „Pri nariadení predbežného opatrenia teda súd poskytne oprávnenému účastníkovi dočasnú ochranu, prípadne zabraňuje ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia aj za cenu, že skutočný stav veci nie je ešte náležite zistený, a teda že subjektívne právo ani jemu zodpovedajúca povinnosť nie sú celkom nepochybné. Dočasnou úpravou urobenou vo forme predbežného opatrenia sa preto neprejudikujú práva a povinnosti účastníkov a ani posúdenie právneho vzťahu medzi nimi. Znamená to, že obsahom dočasnej úpravy v neskoršom konaní nie je súd viazaný, a môže rozhodnúť inak.“

35. Odvolací súd vzhľadom na uvedené skutočnosti a dôvody v súlade s ustanovením § 389 odsek 1 písm. b) C.s.p. napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

36. Po vrátení veci súd prvej inštancie bude postupovať v zmysle vyššie naznačených intencií, teda posúdi dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a to aj vzhľadom na vyššie citovanú judikatúru tunajšieho súdu, Ústavného súdu SR, ako aj judikatúru Súdneho dvora. S ohľadom na zistený skutkový stav v čase, keď bude prvoinštančný súd rozhodovať (prípadne aj doplnený oproti pôvodnému) posúdi, či zistený skutkový stav vyžaduje nevyhnutnosť predbežnej úpravy práv a povinností sporových strán. Pokiaľ súd prvej inštancie dospeje k záveru o potrebe dočasnej úpravy pomerov, zväži aj možnosť uvedenú v ustanovení § 336 C.s.p., teda možnosť uloženia povinnosti navrhovateľom podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, pričom v prípade uloženia takejto povinnosti vymedzí strany a predmet konania vo veci samej.

37. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie tiež o všetkých trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 396 odsek 3 C.s.p.).

38. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 odsek 2 C.s.p.).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 odsek 2 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).